گزارش

چرا سوخوهای ۳۵ به ایران نرسیدند؟

به هم خوردن یک قرار دیگر با روس‌ها!

گمانه‌زنی‌های حاکی ازاین است که جنگنده‌های سوخو ۳۵ که قرار بود ایران از روسیه دریافت کند، احتمالاً هرگز به دست تهران نرسند.در ژانویه امسال، مقامات ایرانی اعلام کردند که سفارش ۲۴ جنگنده روسی دو موتوره سوخو ۳۵ را داده و پیش‌بینی می کنند ظرف سه ماه آینده آنها را تحویل بگیرند.شهریار حیدری، عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس گفت: «این جت‌ها در سال جدید وارد ایران می‌شوند».به نوشته اوراسیا تایمز، با این حال و هفت ماه پس از این اعلامیه، جت‌های روسی هنوز به نیروی هوایی ایران تحویل داده نشده است. براساس گزارش‌ها، محمدرضا آشتیانی، وزیر دفاع کشوردر پاسخ به این سؤال که ایران چه زمانی جنگنده‌های سوخو را دریافت خواهد کرد، گفت: «ایران می تواند هواپیماهای جنگی را در داخل کشوربسازد».به گفته کارشناسان ایرانی، این بیانیه حاکی از تغییری احتمالی در رویکرد ایران است. آشتیانی که به دلایل امنیتی تمایلی به ارائه جزئیات بیشتر نداشت، گفت: «در مقطعی برای خرید اقدام کردیم اما به این نتیجه رسیدیم که می توانیم جنگنده‌ها را درداخل کشور تولید کنیم».این اظهارات تأییدی ضمنی برشکست قرارداد خرید هواپیمای سوخو ۳۵ روسی بود. درحالی که هیچ خبر رسمی از سوی وزارت دفاع ایران وروسیه منتشر نشده، شبکه‌های اجتماعی مملو از این گمانه‌زنی‌ها است. با این حال، وزیر دفاع ایران افزود که مقامات درحال «بررسی وضعیت» بوده و درصورتی که لازم بدانند فرآیند خرید می تواند مجدداً بررسی شود».پیش از این و حتی قبل از اظهارات آشتیانی، یک روزنامه‌نگار ایرانی در توییتی نوشت که سرتیپ واحدی، فرمانده نیروی هوایی ارتش ایران به یک منبع ناشناس ادعا کرده بود: «درحال حاضر،ستاد کل نیروهای مسلح با خرید جنگنده‌های چندمنظوره سوخو ۳۵ مخالفت است. دولت روسیه نیزبا انتقال تکنولوژی این هواپیماها برای تولید قطعات آن در ایران و همچنین دانش نگهداری آن‌ها برای ۳۰ سال آینده مخالفت کرده است». دراین توئیت ادعا شده بود: «واحدی معتقدست که روس‌ها صرفاً می خواهند ۲۵ فروند هواپیمای سوخو ۳۵ را که مصر قبلاً سفارش داده بود، بدون ارائه خدمات تعمیر و نگهداری، تسلیحات یا قطعات یدکی کافی بفروشند. علاوه بر این، آن‌ها درخواست ایران برای ۱۲ شبیه‌سازسوخو ۳۵ و هواپیمای جنگنده چندمنظوره دو سرنشین سوخو ۳۰ام‌ای ۲ را رد کردند».اظهارات اخیر وزیر دفاع ایران باعث شد تا ناظران و تحلیلگران نظامی به انبوهی از مسائل به عنوان دلایلی برای کنار گذاشتن این توافق اشاره کنند. به عنوان مثال، به گفته برخی از کارشناسان نظامی، شایعاتی وجود دارد مبنی بر اینکه ممکن است اسرائیل در عدم ارسال جت‌ها به ایران دست داشته باشد. با توجه به اینکه اسرائیل علی‌رغم درخواست‌های مداوم و فشارهای دیپلماتیک ناتو به رهبری ایالات متحده، ازارسال هرگونه کمک نظامی به اوکراین خودداری کرده است، این احتمال قابل‌توجه‌تر به نظرمی‌رسد.ماه گذشته، گزارش‌هایی منتشر شد مبنی بر اینکه مقامات اسرائیلی با همتایان روس خود بر سر گسترش اتحاد نظامی روسیه با ایران و احتمال ارائه تسلیحات پیشرفته روسی به ایران بحث کردند. بنیامین نتانیاهو در نشستی با نمایندگان پارلمان اسرائیل در پشت درهای بسته، این گفتگوی «رُک وصریح» با مقامات روسیه را فاش کرد.اگرچه هنوز تأییدی مبنی بر عدم تحویل جت‌های روس به ایران وجود ندارد، اما به نظر می‌رسد که این یک مسئله یک نکته منفی برای نیرو هوایی ایران به شمارمی‌رود.به نظر می‌رسد تأکید وزیر دفاع بر تولید داخلی جت‌های جنگنده، تلاشی برای جبران این مسئله است. آخرین جت‌هایی که ایران از خارجی‌ها خریداری کرده بود، جت‌های میگ ۲۹ روسی درسال ۱۹۹۰ بود که ۳۰ سال ازآن موقع می گذرد. علاوه براین، نیروی هوایی ایران عمدتاً از هواپیماهای اصلاح‌شده بومی اف ۴ فنتوم ۲،اف ۱۴ تامکت و اف ۵ تایگر ۲ دوران جنگ سرد استفاده می کند. در نتیجه، نگهداری و بهره‌برداری ازاین هواپیماهای قدیمی به مروزمان دشوارتر می‌شود.

بنابراین، پیش‌بینی می‌شود که با خرید جنگنده‌های پیشرفته، توان نیروی هوایی پیر ایران به طور چشمگیری ارتقا یابد. از زمان حمله روسیه به اوکراین، ارتباطی بین تحویل احتمالی جت‌های سوخو به ایران و افزایش همکاری نظامی بین دو کشور به وجود آمده است. در دسامبر ۲۰۲۲، آژانس‌های اطلاعاتی غربی ادعا کردند که روسیه قصد دارد ۲۴ فروند هواپیمای سوخو ۳۵ در ازای پهپادهای انتحاری ایران معامله کند. قاهره در اوایل سال ۲۰۱۹ قراردادی را برای خرید هواپیماهای جنگی سوخو ۳۵ با مسکو امضا کرد. بعدها، مصرازبرنامه برای خرید این هواپیما صرف‌نظر کرد. با تقویت روابط نظامی بین مسکووتهران، گمان می‌رفت که تهران جت‌های مخصوص قاهره را دریافت کند. به نظرمی‌رسد که از قبل، ایران تدارکات بزرگی را برای استقرار جنگنده‌های روسی در نظر گرفته است. پیش ازاین، خبرگزاری ایرنا گفته بود که جنگنده‌های ساخت روسیه در پایگاه تاکتیکی ۸ نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران مستقر خواهند شد. این پایگاه در شهر اصفهان قرار دارد. زمانی که ایران از پایگاه زیرزمینی دیگری به نام عقاب ۴۴ رونمایی کرد، ناظران نظامی حدس زدند که این تأسیسات جدیداحتمالاً برای نگهداری جنگنده‌های سوخو ۳۵ استفاده خواهد شد. با این حال، با توجه به اینکه ادعا می‌شود روسیه بر سر تحویل هواپیماها دو دل شده است، احتمالاً این هواپیماها به ایران نخواهند رسید!

منبع: اکوایران

سخنگوی یازدهمین رزمایش اقتدار هوایی فدائیان حریم ولایت ۱۴۰۲ خبر داد:

آغاز رزمایش اقتدار هوایی فدائیان حریم ولایت

مرحله اصلی و فاز عملیاتی یازدهمین رزمایش اقتدار هوایی فدائیان حریم ولایت ۱۴۰۲، با اعلام رمز «یاحسین (ع)» توسط فرمانده نیروی هوایی ارتش در منطقه عمومی اصفهان آغاز شد.

مرحله اصلی و فاز عملیاتی یازدهمین رزمایش اقتدار هوایی فداییان حریم ولایت، با اعلام رمز «یاحسین (ع)» توسط امیر خلبان حمید واحدی فرمانده نیروی هوایی ارتش در منطقه عمومی اصفهان آغاز شد. با شرکت پایگاه‌های این نیرو، با محوریت پایگاه هوایی شهید بابایی آغاز شد. امیر خلبان علیرضا رودباری سخنگوی یازدهمین رزمایش اقتدار هوایی فدائیان حریم ولایت ۱۴۰۲، گفت: بعد از گسترش هواپیماهای شکاری و هواپیماهای بدون سرنشین، از روزهای قبل از پایگاه‌های نیروی هوایی ارتش به پایگاه شهید بابایی اصفهان و منطقه تیراندازی شهید ابو عطا انارک اصفهان، روش‌های مقابله با حملات نیروهای حملهور در نقش دشمن، با استفاده از تاکتیک‌های نوین، به صورت دو طرفه کنترل شده انجام می‌شود. وی افزود: علاوه بر پایگاه شهید بابایی، پایگاه‌های شهید لشکری تهران، شهید نوژه همدان، شهید دوران شیراز، شهید یاسینی بوشهر، شهید عبدالکریمی بندرعباس، وحدتی دزفول، شهید فکوری تبریز، شهید حبیبی زهام مشهد، شهید حسینی بیرجند و برادران شهید دلحامد چابهار، بصورت مستقیم و غیر مستقیم در این رزمایش شرکت دارند.

لشکرکشی دوباره به منطقه انجام شد:

اعمال سیاست چماق و هویج

یک استاد ژئوپلتیک معتقدست ایالات متحده با بازگرداندن تجهیزات نظامی‌اش به خاورمیانه تلاش دارد تا نوعی بازدارندگی ایجاد کرده و تهدیدهای شفاهی‌اش را در صورت افزایش میزان غنی سازی و عبور ایران از آستانه گریز هسته‌ای عملی کند.

به گزارش اکوایران، ارتش ایالات متحده مدعی شد که ناوهای جنگی و تفنگداران دریایی بیشتری را عازم خاورمیانه خواهد کرد تا بدین طریق نوعی بازدارندگی تعریف کرده و مانع از توقیف کشتی‌ها توسط ایران شود. در همین راستا لوید آستین، وزیر دفاع ایالات متحده در پاسخ به سؤال درباب چرایی افزایش مهمات نظامی واشنگتن در خاورمیانه، گفت که این واکنشی به کنش خاصی نیست بلکه صرفاً تلاشی است برای پاسخ به فعل و انفعال‌های (ادعایی) ایران.

همزمان نشریه وال استریت ژورنال به نقل از منابع آگاه نوشت که ایالات متحده برای مقابله با ایران تحت فشار متحدان سنتی‌اش قرار دارد. به ادعای این نشریه، بهار سال جاری ایران دو نفتکش را توقیف کرد که یکی از آنها حامل نفت خام کویت بود. ناظران مدعی‌اند که امارات متحده نیز اوایل سال جاری انفعال آمریکا در برابر آنچه به ادعای این گروه اختلال در مسیر حرکت‌های تجاری منطقه است را برنتابیده.

اوایل آوریل، پیش از توقیف دو نفتکش توسط ایران، ایالات متحده زیردریایی مجهز به موشک هدایت شونده را راهی دریای سرخ کرد. پس از توقیف‌ها، آمریکا ناوشکن مجهز به موشک هدایت شونده را به منطقه اعزام کرد و همزمان هواپیماهای تجسسی را برای نظارت بر فرایند کشنیرانی بر فراز مناطق دریایی به پرواز درآورد.

در همین راستا اقتصادنیوز با عبدالرضا فرجی راد، استاد ژئوپلتیک در باب چرایی افزایش فعل و انفعال‌های نظامی واشنگتن در خاورمیانه گفت‌وگو داشت. فرجی راد در پاسخ به چرایی بازگشت نظامی واشنگتن به منطقه به سه گزاره اشاره کرد و گفت، همزمان در شرایطی که برنامه هسته‌ای ایران به سرعت پیشرفت کرده و به ادعای غرب سطح غنی سازی اورانیوم تولیدی توسط تهران بالای ۶۰ درصد تخمین زده شده، شواهد نشان از آن دارد که تلاش ایالات متحده و تروئیکای اروپایی جهت تعریف توافق موقت یا عبارت دیگر شفاهی با ایران فعلاً بی نتیجه مانده است.

به همین دلیل آنتونی بلینکن، وزیر خارجه ایالات متحده مدعی شده که ایران در آستانه گریز هسته‌ای قرار دارد. در چنین چارچوبی طبیعتاً فعل و انفعال‌های نظامی واشنگتن در قاب بازدارندگی قابل تبیین است. ایالات متحده با بازگرداندن تجهیزات نظامی‌اش به خاورمیانه تلاش دارد تا نوعی بازدارندگی ایجاد کرده و تهدیدهای شفاهی‌اش را در صورت افزایش میزان غنی سازی و عبور ایران از آستانه گریز هسته‌ای عملی کند. به بیانی دیگر ایالات متحده در صدد است تا در برابر پیشرفت برنامه هسته‌ای ایران به اهرم فشار متوسل شده و بدین طریق اگر به واسطه رایزنی نتوانست خواسته‌هایش را محقق کند در عمل مانع تراشی کند.

فرجی راد در پاسخ به سؤال اقتصادنیوز در باب میزان تأثیر فشارهای منطقه‌ای بر ایران جهت ارسال اف-۳۵ها و اف-۱۶ به خلیج فارس گفت: پیش از پرداختن به نقش متحدان سنتی ایالات متحده در این باره باید تاکید کرد که پر رنگ شدن حضور نظامی ایالات متحده از منظری دیگر نیز باید تبیین شود، بدین معنا که واشنگتن در صدد است که اگر تلاش‌هایش برای دستیابی به توافق شفاهی یا موقت به نتیجه نرسد، تحریم‌های تحمیلی علیه ایران را تشدید کند، به همین دلیل آمریکا می‌خواهد روند انتقال نفت ایران را در گیر مانع کند. به باور فرجی راد در صورتی که ایالات متحده به تحریم‌ها متوسل شود کنش‌ها از جانب ایران بی واکنش نمی‌ماند. به همین دلیل شاهد دور تازه‌ای از تنش‌ها خواهیم بودیم.

این استاد دانشگاه در پاسخ به سؤال اقتصادنیوز در باب این که تشدید تنش‌ها طبیعتاً خواست کشورهای منطقه و متحدان سنتی آمریکا نیست، گفت: دقیقاً، با این همه واشنگتن با پیروی از چنین سیاستی به دنبال اجرایی کردن کردن سیاست‌هایی متفاوت است، این بازیگر از یک طرف می‌خواهد به جهان ثابت کند که حضورش در خاورمیانه کم رنگ نشده و فارغ از همکاری‌های اقتصادی و نظامی نزدیک چین با پادشاهی خلیج فارس، خاورمیانه حیاط خلوت ایالات متحده هخست و می‌ماند. سیاست دیگر آمریکا تحت فشار قرار دادن متحدانش است، بدین معنا که با افزایش تنش‌ها در منطقه، طبیعتاً فرایند انتقال نفت این گروه از بازیگران که منبع اصلی اقتصادی وابسته‌شان هست با چالش بسیاری روبرو خواهد شد. در همین راستا می‌توان گفت که امریکا در این باره به سیاست چماق و هویج متوسل شده تا بتواند توازن خواست خود را برقرار سازد. با این همه آنگونه که ناظران می گویند فارغ از افزایش تحرکات نظامی ایالات متحده در خاورمیانه، باز هم حضور نظامی آمریکا در خاورمیانه در قیاس با زمانی که این کشور درگیر جنگ با افغانستان و عراق بود، کم رنگ است. وال استریت ژورنال به نقل از منابع آگاه که نخواستند نامشان فاش شود ادعای تازه‌ای را مطرح کرد و در باب چرایی افزایش حضور نظامی آمریکا در منطقه گفت، یکی از سناریوهای احتمالی شاید هم صدایی تهران و مسکو جهت پایان دادن به حضور آمریکا در سوریه است.

این نشریه به نقل از ژنرال الکسوس گرینکویچ، فرمانده نیروی هوایی که بر عملیات نظامی آمریکا در ماه گذشته در آسمان‌های کشورهای جنوب شرق آسیا و خاورمیانه نظارت می کند، مدعی شد، طبیعتاً ایران و روسیه در سوریه در باب منافع خود یک صدا نیستند و اختلاف نظرهایی جدی دارند با این همه شاید دو قدرت در یک مورد اتفاق نظر داشته باشند و آن هم افزایش هزینه‌های حضور واشنگتن در سوریه است. به ادعای این ژنرال آمریکایی ماجراجویی‌های جنگده های سوری در کنار حمله [ادعایی] متحدان ایران به پایگاه‌های آمریکایی شاید از این منظر قابل تبیین باشد.

نشنال اینترست بررسی کرد:

واشنگتن و تل آویو، روز به روز دورتر از هم

اگرچه شکاف‌های سیاسی فعلی بین آمریکا و اسرائیل ممکن است، اثرات خود را نشان ندهد اما اگر ادامه یافته و گسترش یابد، در آینده می تواند ائتلاف دو طرف را نابود کند. به گزارش خبر فوری، اختلاف اسرائیل و آمریکا در حال زیاد شدن است. این موضوع مورد توجه پایگاه نشنال اینترست قرار گرفته و در گزارشی به این مساله پرداخته است. این گزارش به قلم جاناتان پانیکوف، از مدیران اتاق فکر شورای آتلانتیک و معاون سابق افسر اطلاعات ملی آمریکا در امور خاورمیانه و خاور نزدیک است. پانیکوف در ابتدای گزارش خود می‌نویسد: اگرچه شکاف‌های سیاسی فعلی آمریکا و اسرائیل ممکن است، امروز اثرات خود را نشان ندهد اما اگر ادامه یافته و گسترش یابد، در آینده می تواند ائتلاف دو طرف را نابود کند. اوایل این هفته، بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، دعوتی از کاخ سفید دریافت کرد تا «احتمالاً» با رئیس جمهور آمریکا، قبل از پایان سال، دیدار کند. در همین حال، اسحاق هرتزوگ، رئیس جمهور غیرحزبی اسرائیل که قدرت محدودی دارد، روز سه شنبه قبل از سخنرانی در نشست مشترک کنگره در روز چهارشنبه به مناسبت هفتاد و پنجمین سالگرد تأسیس اسرائیل، با بایدن دیدار کرد. این دیدارها و دعوت‌ها احتمالاً نشانه خوبی برای طرفین باشد اما آنچه مشخص است این است که سیاست‌های فعلی اسرائیل در حال حاضر با سیاست‌های واشنگتن هماهنگ نیست. اگر این تفاوت‌ها نهادینه شوند، می توانند ماهیت رابطه و ائتلاف آمریکا و اسرائیل را برای همیشه تغییر دهند. به عنوان مثال، تقابل با ایران، که همواره دغدغه سیاست خارجی اسرائیل است، همچنان باعث دوری و جدایی اسرائیل و ایالات متحده می‌شود. این اختلاف در سال ۲۰۱۵ و با انعقاد برجام نیز اتفاق افتاد و روابط دوجانبه بدتر شد و حتی اگر دولت بایدن توافق محدودی با تهران داشته باشد، احتمالاً ارتباط واشنگتن و تل آویو بدتر از قبل شود.

مشکلات در سایر زمینه‌ها نیز وجود دارد. پیشنهاد توسعه شهرک‌ها و خشونت‌های شهرک‌نشین‌ها و درگیری آنان با فلسطینی‌ها، سرعت پیشرفت روابط بین اعضای پیمان ابراهیم را کاهش می‌دهد. علاوه بر این، تصمیم نتانیاهو برای دیدار از چین در اواخر سال جاری منجر به ناراحتی واشنگتن شد و واشنگتن این سفر را نه تلاشی برای بهبود روابط دوجانبه بلکه تهدید ایالات متحده و وادار کردن آن به افزایش مشارکت منطقه‌ای تعبیر کرد. اسرائیل نه عربستان سعودی است و نه امارات متحده عربی و بر خلاف این دو، تلاش نمی‌کند که از استراتژی ایمن سازی بین ایالات متحده و چین استفاده کند. همانطور که مارک دوبوویتز، مدیر عامل بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها و متحد اسرائیل، در توییتر خود نوشت: «اگر نتانیاهو فکر می‌کند که می‌تواند، آمریکا و چین را بازی دهد، اشتباه می‌کند... اگر نتانیاهو چنین فکری دارد، بهتر است امیدوار باشد که اسرائیل به تولیدکننده بزرگ نفت تبدیل شود، ۳۸ میلیارد دلار کمک نظامی آمریکا را برگرداند و دیگر نیازی به حمایت آمریکا در سازمان ملل نداشته باشد.»

اعلام تصمیم نتانیاهو برای سفر به پکن به دنبال ناامیدی ایالات متحده از نخست وزیر اسرائیل به دلیل امتناع وی از ارائه موشک‌های ضد هوایی هاوک خود به اوکراین بود. اسرائیل مدت‌هاست، نگران این است که ارائه سلاح به اوکراین به اشتباه استراتژیک و مهندسی معکوس تبدیل شود و امنیت اسرائیل را تهدید کند. علاوه بر این، تل آویو نگران است که انتقال سلاح‌ها و موشک‌ها به اوکراین باعث شود روسیه منافع از فعالیت اسرائیل در برابر مقاومت و حزب الله و سوریه و ایران شود و حتی به آنها کمک نیز بکند. با این حال، نتانیاهو بارد درخواست کمک به اوکراین، بزرگ‌ترین اولویت جهانی کوتاه‌مدت ایالات متحده را رد کرده و کنار گذاشت. این در حالی است که روابط نظامی روسیه با ایران روز به روز بهتر شده و آنها به هم نزدیک‌تر می‌شوند. همچنین، در خود اسرائیل، ناآرامی‌های داخلی احتمالاً طی دو هفته آینده به اوج خود خواهد رسید، زیرا احتمالاً فرآیند تغییر قانون اساسی و محدود کردن قدرت دادگاه عالی به پایان برسد.

من در حال حاضر برای یک کنفرانس در اسرائیل هستم. عصر شنبه از هتلم به سمت خیابان کاپلان سر زدم تا اعتراضات اصلاحات قضایی را شخصاً مشاهده کنم. چیزی که من دیدم ده‌ها هزار اسرائیلی بسیار خشمگین و هراسان بودند که می‌ترسیدند اصلاحات قضایی، اسرائیل را به سمت دیکتاتوری ببرد.

اگرچه رابطه ایالات متحده و اسرائیل بدون توجه به تغییرات قانونی و اصلاحات قضایی اسرائیل، ادامه خواهد داشت، اما به هر روی نباید از خاطر برد که دموکراسی یک اصل مرکزی و اساسی برای آمریکا است و می‌تواند در روابط ایالات متحده و اسرائیل تأثیر بگذارد. ایالات متحده با بسیاری از کشورهایی که در رفتار آنها هیچ نشانی از دموکراسی و آزادی نیست، تعامل دارد اما همه این روابط با حدی نامرئی همراه هستند و آمریکا سعی می کند فاصله ظاهری خود را از آنها حفظ کند. روز سه‌شنبه، بایدن به تام فریدمن، ستون‌نویس نیویورک‌تایمز گفت که اصلاحات قضایی اسرائیل باید «به دنبال گسترده‌ترین اجماع ممکن» باشد. او در ماه مارس هم نارضایتی خود از اصلاحات قضایی را اعلام و گفت، در این زمینه سازش لازم است. در ماه مارس، نتانیاهو به این اظهارات به ظاهر آزاردهنده پاسخ داد و خاطرنشان کرد که اسرائیل مستقل است و فشار خارجی را تحمل نمی کند. اما بایدن در آن زمان، مانند اکنون، به دنبال مداخله در سیاست داخلی اسرائیل نبود. او به طور ضمنی هشدار داد که اگر اسرائیل به طور کامل اصل دموکراسی را از ساختار سیاسی خود کنار بزند، با گذشت زمان، روابط ایالات متحده و اسرائیل محدود و ضعیف خواهد شد.

متحدان همیشه می توانند توافق کنند که در مورد برخی سیاست‌ها اختلاف نظر داشته باشند اما هنگامی که اختلاف نظرها بنیادی می‌شود، خطوط ارتباطی آنها تغییر می کند و ضعیف می‌شود. چنین شکاف و اختلافی امروز، روابط ایالات متحده و اسرائیل را به خطر نمی‌اندازد. اما اگر اختلافات ادامه یابد، در آینده می‌تواند ائتلاف تل آویو و واشنگتن را نابود کند.

منبع: خبر فوری

تظاهرات گسترده صدها هزار نفری در شهرهای اسراییل علیه نتانیاهو.

منبع: آسوشیتدپرس

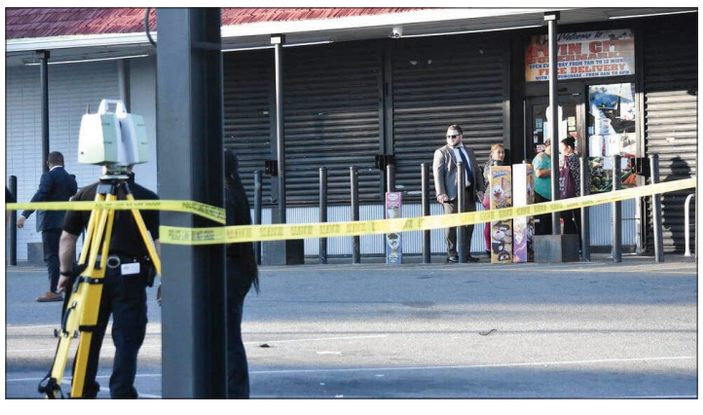

محل یک تیراندازی در نیوجرسی آمریکا.

منبع: زوما

سرمقاله

ادامه از صفحه یک

و امارات، افزایش نفوذ ژئوپلیتیکی ترکیه در خاورمیانه را نیز در دستور کار قرار دهد.. در همین راستا «هاکان فیدان» وزیر امور خارجه ترکیه اخیراً با همتایان عراقی، کویتی و الجزایری‌اش در حاشیه گردهمایی جنبش عدم تعهد در باکو گفتگوهای دوجانبه انجام داد. گفته می‌شود که عربستان نیز در جریان سفر اردوغان، با خرید پهپادهای ترکیه که به عنوان «بزرگ‌ترین قرارداد دفاعی در تاریخ ترکیه» نامیده می‌شود، موافقت کرده است. این ارزیابی وجود دارد که رسانه‌ای کردن خبر انعقاد قرارداد پهپادهای ترکیه در واقع بخشی از فضای سازی رسانه‌ای کویت و عربستان علیه ایران است تا با این پهپادها و بزرگنمایی حضور نظامی ترکیه موقعیتشان را در مذاکرات پیش رو تقویت کنند. ترکیه و کویت نیز قراردادی به ارزش ۳۶۷ میلیون دلار برای تجهیز نیروی هوایی این کشور به پهپادهای بیرق‌دار (TB2) منعقد کرده‌اند که بنا بر گفته مقامات کویتی هدف از آن عملیات نظارت بر مرزهای آبی و خاکی و عملیات‌های ضربتی عنوان‌شده است. این قرارداد نظامی یکی از ده‌ها سند همکاری میان دو کشور در زمینه نظامی است که نشان از تعمیق حضور نظامی ترکیه در کویت دارد و می‌توان ادعا کرد که کویت پس از قطر مهم‌ترین شریک ترکیه در خلیج فارس محسوب می‌شود. در ابوظبی، آخرین مرحله از سفر اردوغان به خلیج فارس، قراردادهایی به ارزش ۵۰ میلیارد دلار امضا شد که بنا بر گزارش‌ها از صنعت دفاعی گرفته تا پروژه‌های بازسازی در مناطق ویران‌شده در زلزله ترکیه را شامل می‌شود.

الزامات روابط استراتژیک آنکارا با کشورهای عربی

باید گفت که کاهش تعهدات امنیتی - نظامی آمریکا در منطقه غرب آسیا و شکست ائتلاف سعودی در حمله به یمن سبب شد شیخ‌نشین‌های حاشیه خلیج فارس به دنبال یافتن متحدان جدیدی همچون چین، روسیه، هند، کره جنوبی، ژاپن و درنهایت ترکیه باشند. در راهبرد جدید کشورهای عربی دیگر تنها به دنبال خریدهای تسلیحاتی یا حمایت از گروه‌های نیابتی در نقاط مختلف منطقه نیستند؛ بلکه با توجه به سیاست «موازنه سازی» در برابر رقبای منطقه‌ای و ایجاد حدی از وابستگی متقابل به دنبال کاهش تنش‌ها و تأمین کالای راهبردی «امنیت» هستند. در آن سوی ماجرا اردوغان در حالی یکی از راهبردهای اصلی خود در دوره جدید ریاست جمهوری را اتحاد با کشورهای ثروتمند عربی خلیج فارس قرار داده که ترکیه به خصوص پس از بهار عربی دچار واگرایی‌های اساسی با امارات و عربستان شده بود. همچنین قتل «جمال قاشقجی» روزنامه‌نگار منتقد سعودی که در کنسولگری عربستان در استانبول صورت گرفت نیز یک نقطه تاریک در روابط میان آنکارا و ریاض بود، چراکه بر سر این قضیه دو کشور به شدت با یکدیگر زاویه پیدا کرده و سطح روابطشان به صورت معناداری کاهش یافت. اما اکنون شواهد امر ننشان می‌دهد که ترکیه بعد از پیروزی دوباره اردوغان تلاش دارد تا جا پای خود را در کشورهای حاشیه خلیج فارس محکم‌تر کند و گفته می‌شود بعد از عربستان و امارات و کویت، آنکارا در مسیر بهبود روابط با قاهره است و بنا بر گزارش‌ها، هماهنگی‌ها برای سفر دولتی سیسی به ترکیه در حال انجام است. اما باید گفت میزان توفیق اردوغان بستگی به استقبال اعراب از رویکرد جدید آنکارا دارد که طبعاً منوط به برخی شروط از جمله کاهش نفوذ و حضور نظامی ترکیه در منطقه و خصوصاً عقب‌نشینی نیروهای نظامی از سوریه خواهد بود.

در این راستا گرچه بسیاری از کارشناسان دیدار اردوغان و اسد را در آینده‌ای نزدیک محتمل می‌دانند اما اختلافات بر سر بازگرداندن آوارگان و حضور ارتش ترکیه در شمال سوریه، اختلافاتی زمان‌بر است و ترکیه دست‌کم در کوتاه‌مدت بعید است در پروژه‌های نظامی منطقه‌ای خود تجدیدنظر کند و دست به عقب‌نشینی از خاک سوریه بزند. بنابراین اردوغان فعلاً تلاش خواهد کرد با اولویت اقتصاد و در سایه منافع مشترک دوجانبه، نظر مثبت اعراب را نسبت سرمایه‌گذاری جلب کند.